

ממשי (מסילת ישרים פ' י"א); כי בנפשך תמצא, אשר אתה והוא — אחד הנכם, ותרגישה הרגשה ברורה, כי הוא לך כמוך.

פרק ו' באהבת איש ואשה

אהבה זאת היא דבר פלא בכוחות הנפש.
לכאורה היה נראה כי באמת אין תוכן ממשי באהבה זו, אלא שהיא עצה עמוקה של הבורא יתברך, למצן קיום העולם — כמו שנתנו בנו את הרעבון למצן קיום הגוף.

אבל זה רחוק מלהבינו; הן כבר התאווה נתונה לכל האדם, וכן הכוסף לבנים, ואלה יספיקו לתכלית הנ"ל. אם כן למה נוספה אהבה זו?
ושמעתי אומרים, כי אהבה זו היא תולדת הכרת הטוב, אשר יורו הוראה חרדית על דבר עורם זה אל זה למלא את חוק טבעם. אבל טועים המה האומרים כן, הן כל כך ירבו כפויי הטובה בין בני האדם, ולא ראויים שתחסר להם אהבה זו.

על כן נאמר, כי אהבה זו באה על ידי השלימה זה את זה, הן שם האל ב"ה ככה בטבעם, כאמרם ז"ל כל שאין לו אשה... אינו אדם שלם (ב"ד י"ז), ובחיית האדם לבדו הנהו חסר, כי לא יוכל למלא את תפקידו. על כן בהיותם נותנים השלמה זה לזה, יאהבו זה את זה, כאשר נתבאר, כי הנותן יאהב, וזהו, אשר באהבתם, כל שאיפתם היא ליתן ולהשפיע נחת ועונג זה לזה.

והנה יתבאר לנו עוד דבר נפלא: למה ברוב הפעמים לא יארכו ימי האהבה הזו?

אך פשוט הוא, הן בני האדם בכללם נוטלים המה ולא נותנים, וכאשר יחזק עליהם חוק הטבע (לחצמידי תולדות), היו לנותנים וזאתהבים, אבל חיש מהו, אך תקל מהם יד הטבע, ושבים המה להיות נוטלים כשהיו, גם לא ירגישו בעצמם את השעה אשר החליפו בה את עמדתם. תחת אשר התקשרו תחילה להיות נותנים, מעתה היו לנוטלים, וכל אחד ידרוש מרעהו אשר ימלא את חובותיו אשר התחייב לו.

האם אפשרית היא נאהבה כמצב כזה?

וכך אני אומר תמיד לזוג בעת שמחת כלולתם: — "הזהרו, יקרים, שתמיד תשאפו לה שביע נחת זה לזה, כאשר תרגישו בכם בשעה זו; ודעו אשר ברגע שתתחילו לדרוש זה את זה מזה, הנה כבר אשרכם מכם והלאה".

וישנם בבני האדם, אשר לא יחפצו בנישואין — הוא מאשר לא יוכלו להפריד מכה הנטילה אשר יחזק עליהם, וגם יד הטבע לא הוכל לעשותם לנותנים, אפילו לפי שעה.

וכן אלה אשר יחפצו במיעוט בנים — תופעה תדירית בדורנו — המה מגדולי הנוטלים; לא יחפצו ליתן אפילו לבנים.

אבל הקשר הטוב בין איש ואשתו, יהיה כאשר שניתם יגיעו למעלת הנתינה; אז אהבתם לא תפסק, וחייתם ימלאו אושר ונחת, כל ימיהם אשר יחיו עלי אדמות.

פרק ז' בשאיפה

בני אדם מצריצים את האדם השואף, וכן שמים לב לחנך את בניהם. להיותם בעלי שאיפה ומרץ, גם כבר כתב אחד החושבים, כי השאיפה — חיים. אבל האם נכון הוא הדבר?

הן השאיפה היא רעבון, כאשר ישאף הרעב לאכול, ככה כל אשר ישאף אליו האדם, רעב הוא לאותו דבר, על כן טעות גדולה טעה החושב ההוא, באמרו שהשאיפה — חיים; הרעבון איננו חיים, אלא החי רעב הנהו, עד שישביע את עצמו. הרעבון הוא אשר שם האל ב"ה בברואים, למצן הכירים על המעשים אשר יעשו לקיום גופם.

ככה גם שאר השאיפות מיני רעבון הנה, שלוחי יצרי לבבנו, אם לטובה אם לרעה.

נתבונן בבעלי חיים, ונמצא כי כל הרעבים יאכלו וישבעו, ולא יוסיפו לאכול עדי ירעבו עוד, — זולת החזיר, יאכל מבלי הרף, כי לא ישבע לעולם. ככה גם באדם, אוהב כסף לא ישבע, ורעב לעולמים. זה הוא חולי רע, ולא רעבון הכסף לבדו ישלטו תדיר ולעולם, אלא כל השאיפות החומריות כמדוחזק, כי כפי אשר ישביעם האדם, כה יוסיפו לרעב יותר ויותר.